

C U R R E N D A.

Venerabili Clero Dioecetano Salutem in Domino!

N. 590. Altum C. R. Gubernium sub die 29. Martii 1851. Nro 11832. dignatum est indicare Nobis sex festa majora, quibus diebus herbam nicotianam vendere est vetitum, communicando Nobis Altum suum rescriptum tenoris sequentis:

Laut Eröffnung der k. k. galizischen Finanz-Landes-Direction vom 10. I. M. J. 9210. hat das h. k. k. Finanz Ministerium am 13. Februar I. J. J. 3691.366 im Einverständnisse mit dem h. k. k. Ministerium des Innern verordnet, daß hierlands als die sechs größten Feiertage, an welchen der Verschleiß des Tabaks nicht stattfinden darf, der Weihnachtstag, der Ofter- und Pfingst-Sonntag, der Frohnleichnamstag, dann Maria Verkündigung und Maria Geburt, für den griechisch unirten und nicht unirten Ritus aber statt des Frohnleichnamstags die Erscheinung des Herrn anzusehen sind. Wovon Euere Bischöfliche Hochwürden mit Bezug auf das Circulare vom 4. Juli 1849. J. 37214. in die Kenntniß gesetzt werden.

Lemberg am 29. März 1851.

Quod ad notitiam Venerabilis Cleri in nexu hujatis Ordinationis dto 21. Julii 1849. N. 1348. in litteris circularibus typo pressis Nro II. de anno 1849. contentæ, hisce perducitur.

Premisliæ die 10. Aprilis 1851.

N. 127. Indem das Konsistorium die weitere Nachweisung mit Bezug auf das Rundschreiben vom 31. Dezember 1849. J. 776. über die für das Schuljahr 1850. zur Unterhaltung einer Taubstummenschule zu Przemyśl eingelangten und für die Zukunft zugesicherten milden Beiträge, und über deren Verwendung im Anschlusse % liefert, findet es sich angenehm veranlaßt, dem ehrwürdigen Diözesanklerus für die, wenn auch im verflossenen Schuljahre spärlich eingeflossenen Geldspenden, zur Unterstützung dieses gemeinnützigen Unternehmens seinen Dank auszu-drücken, wobei man zugleich die Hoffnung heget, die ehrwürdige Diözesan-Geistlichkeit werde durch ihre weiteren Beiträge auch den Fortbestand dieser wohlthätigen Anstalt sichern.

In dem verflossenen Schuljahre 1850. wurden die Vorlesungen über die Unterrichtsmethode der Taubstummten von 27. Theologie-Studierenden besucht, und zwei taubstumme Knaben — von denen einer bereits zum Gewerbe übertreten ist, und an dessen Stelle ein Anderer aus dem Rudniker Schul-Distrikte einberufen wurde, und bereits im Recollecten-Kloster eingetroffen ist, — erhielten den entsprechenden Unterricht.

Die Herrn Dekane werden hiemit aufgefordert, sich auch ferner mit der Einsammlung der dießfälligen milden Beiträge zu befassen, selbe bis Ende Dezember anher einzuschicken, und durch ihr eigenes Beispiel die Dekanat-Geistlichkeit aufzumuntern suchen.

Przemysl am 15. April 1851.

Ausweis

Über die vom 1. Jänner bis Ende Dezember 1850. für die Przemyßler Taubstummenschule eingelangten milden Beiträge und deren Gebahrung.

Einnahme.

Posten-Zahl	Benennung der Dekanate, von welchen die milden Beiträge einfloßen.	Einzeln		Zusammen	
		fl.	kr.	fl.	kr.
1.	Laut Ausweis vom 5. May 1850. J. 169. nebst vier Sparrkasse Einlagsbücheln pr. Hundert (100) Gulden R. M. zusammen Vierhundert (400) Gulden R. M. (sammt den hievon entfallenden und nicht behobenen Prozenten) verbleibt mit Ende Dezember 1849.			81	37
2.	Przemysler Stadtklerus	23			
3.	Sanoker Dekanat	2			
4.	Miechociner Dekanat	8	45		
5.	Brzozower Dekanat	14	42		
6.	Pruchniker Dekanat	2	30		
7.	Zmigroder Dekanat	3			
8.	Jaworower Dekanat	5	25		
9.	Jasloer Dekanat	5	20		
10.	Przeworsker Dekanat	4		68	42
	Summe			150	19

Posten Zahl	Benennung der Ausgabe.	Einzeln		Zusammen	
		fl.	fr.	fl.	fr.
1	Für die Kost des einen Taubstummen Knaben vom 1. Juli 1849. bis Ende Juni 1850.	40			
2	Zuschuß für den anderen taubstummen Knaben vom 1. May 1849 bis Ende April 1850.	10			
3	Auf die Bekleidung und sonstige Bedürfnisse der beiden taubstummen Knaben = =	11	57	61	57
4	Hiezu der bare Kassarest von = = = = = = = = = =			88	22
Summe dem Empfange gleich				150	19

nebst vier Sparrkasse Einlagbücheln per 100 fl. zusammen 400 fl., und die hiefür seit der Einlagszeit entfallenden Zinsen.

Przemysl am 15. April 1851.

N. 603. Wiadomo Wam, czcigodni bracia! że wewnątrz Afryki, przez podróżnych Europejskich mało zwiedzone, dotąd światła Ewanielii nie zna, i że rozmaite tamże przemieszkujące plemiona murzyńskie w najgrubszej dzikości i najciemniejszym żyją bałwochwalstwie. Jakkolwiek Papież Rzymscy różnemi czasy te odległe krainy do wiary Chrystusowej przez wysłanych także misyonarzy nawrócić, a tem samem prawdziwej cywilizacji przystępnymi uczynić usiłowali, starania ich dla ogromnych trudności bywały nadaremne. — Nieustraszony takowemi przeszkodami ś. p. Ojciec święty Grzegorz XVI. w ostatnich latach Pontyfikatu swego nową missyę do onych krain wyprawić przedsięwziął, której naczelniwstwo ziolkowi naszemu X. Ryłło, kapłanowi towarzystwa Chrystusowego, powierzył, mianując go Wikaryuszem Apostolskim średniej Afryki.

Chociaż wspomniony Ojciec święty przed rozpoczęciem tego dobroczynnego dzieła do wieczności się przeniósł, przecież missya w mowie będąca przy łaskawej opiece terażniejszego Ojca św. Piusa IX. do skutku przyszła i przy schyłku roku 1847. z Rzymu na Egipt do krain średniej Afryki wyruszyła. W miesiącu Wrześniu onego roku misyonarze z Kairo, Stolicy Egipskiej, na południe ku źródłom Nilu udali się, a stanawszy po 18 dniowej podróży na ziemi nowoutworzonego wikaryatu Apostolskiego, trudny swój zawód najświętszą ofiarą, Bogu na gruzach dawniej świątyni pogańskiej na wyspie Philec zaniesioną, w pokorze rozpoczęli.

Odprawiwszy uroczystość Narodzenia Pańskiego w Dangoli, dnia 11. Lutego 1848. przybyli do Chartum, miejsca osławionego handlem niewolników, których tutaj z głębi Afryki na targi sprowadzają. Wtém miejscu missya dla słabości naczelnika swego X. Ryłła (który też później dnia 17. Czerwca 1848. mozołom tej wyprawy uległ) dłużej zatrzymać się musiała, a rozpatrzywszy się cokolwiek w stosunkach onych okolic, poznali konieczność założenia stałej osiadłości w Chartum dla przyszłych misyonarzy średniej Afryki, a to nie tylko dla tego, aby bawiąc tu przez niejaki czas do powietrza i wody krajowej zwolna nawykali (gdyż inaczej klimat onych podzwrotnikowych ziem dla Europejczyka jest zgubnym) ale także z tej przyczyny, aby języki, obyczaje i inne własności plemion, którym Ewanielię przepowiadać mają, gruntowniej rozpoznać mogli. Zakupili przeto grunt, na którym mieszkanie i kaplicę urządzili, a nabywszy pewną ilość młodych murzynów na tamecznych targach niewolniczych, poczęli się zajmować ich wychowaniem religijnem, tudzież wyuczeniem tychże według potrzeby onych krajów rozmaitych rękodzieł, by ich potem do rodzimnych plemion odesłać, a przez nich nauce Ewanielii w tamte strony drogę utorować mogli.

Na uroczystość wszystkich Świętych roku 1848. pierwsi katechumeni z tej szkoły misyonarskiej chrzest święty otrzymali i do rodzin swoich wrócili. — Wnet krajowcy za ich wpływem poczęli poufałej z misyonarzami obcować, i tak powstała mała gromadka Chrześciana, która w kaplicy misyonarskiej w Chartum Bogu prawdziwemu codziennie ofiarę niepokalanego baranka zanosi, gdy jeszcze wszystko wokół albo błędom Alkgranu holduje, albo też w ciemnościach pogaństwa głęboko pogrążone zostaje.

J. X. Jgnacy Knoblecher, który po śmierci Ojca Ryłło, jako Wikaryusz Apostolski zarząd tej missyi objął, z karawaną, która w pewnych czasach dla nabycia od krajowców koci słońcowej za szklanne cacka z Chartum w głąb Afryki się puszcza, aż do Logwek osiadłości murzynskiej pod 4° 9' potn. szerokości leżącej, doszedł, i mieszkańców zaufanie tak dalece pozyskał, iż go nawet, aby pośród nich osiadł, zapraszano, z kąd łatwo rokować można, jak obfite żniwo gorliwych misjonarzy między onemi ludami czeka, jeżeli tylko udział Chrześciana w Europie ich pobożnym i dla ludzkości dobroczynnym zabiegom potrzebnego udziału nie odmówi. — Wtym zamiarze pomieniony J. X. Knoblecher przybył do Wiednia, a uzyskawszy łaskawie przyzwolenie od łaskawie nam panującego Monarchy, wszystkich pobożnych katolików Cesarstwa Austriackiego do składek na missyę katolickie w centralnej Afryce wzywa. —

Idzie tu oto, aby osiadłość misyonarską w Chartum zaprowadzoną ustalić, jój zabudowania na prędkości nietrwale wystawione. w sposób trwalszy i dogodniejszy urządzić, dla wycieczek misyonarzy tak w interessach gospodarskich, jako też na missyę potrzebną ilość łodzi sprawić, szczególnie zaś, aby w wyżej opisanym celu na wykupywanie z niewoli młodych lub dorosłych murzynów i murzynek, jeszcze zepsuciem nieskażonych, tudzież na sprowadzenie z Europy zakonnie dla wychowania młodzieży żeńskiej, pewny i rozległości Wikaryatu Apostolskiego (który dwa razy tak wielki jest jak cała Europa) odpowiedn funduszy utworzyć —

W tym zamiarze, bracia czczigodni, do was niniejszą odezwą czyniemy, i do rocznych składek na poparcie tak zbawionego przedsięwzięcia Was i owieczki Wasze uprzejmię zachęcamy. — Chodzi tu o rozszerzenie czci prawdziwego Boga i jednorodzonego Syna Jego, Pana i Zbawiciela naszego Jezusa Chrystusa, o zbawienie tak znacznej liczby bliźnich naszych, o uwolnienie tych dusz ludzkich z sidła szatańskich, o polepszenie ich bytu doczesnego przez światło zdrowej nauki i prawdziwej cywilizacji, nakoniec o zapobieżenie obydnu niewolnictwu, któremu trudno inaczej stanowczo tamę położyć, jak tylko rozszerzeniem światła Ewangelii w onych stronach, gdzie ten ludzkości zakałą czyniący handel niewolniczy przez nieznamość godności człowieka na obraz Boski stworzonego, i drogą krwią Chrystusa okupionego, tak uporczywie się utrzymuje.

Wszak modlimy się codziennie, aby się święciło imię Pańskie, aby się rozpostrzeniało królestwo jego. Chciejmyż uczynkiem okazać, że nam na rozszerzeniu królestwa Chrystusowego, którego błogie skutki w krajach naszych w porównaniu z onymi jeszcze w pogaństwie lub niedowiarstwie pogrążonemi widocznie spostrzegać się dają, prawdziwie zależy. — Ilości pieniężne, w skutek takowych składek wpływające, zechcą przewielebni X. Dziekani przy końcu każdego roku słonecznego do Konsystorza odsyłać.

Przemyśl dnia 24. Kwietnia 1851.

N. 630. Quae Altum C. R. Gubernium intuitu obventionum pro extractibus metricalibus in Metryki do Bawarii regni Bavariae extradendis, nec non a parochis regni Bavariae postulandis, wary wydawane lub ztamtąd observanda disposuerit: haec Venerabilis Clerus ex adnexo Alto Decreto digno- żądane są wolne od stępla i scet. taxy.

Kreis Schreiben des hohen k. k. galizischen Landesguberniums. Laut Eröffnung des k. k. Ministeriums des Aeußern haben die kaiserliche österreichische und k. bairische Regierung mittelst Austausch von Ministerial-Erklärungen dto Wien 12. Dezember v. Jahres dahin sich vereinigt, zur Erleichterung des gegenseitigen Geschäftsverkehrs ihrer Staatsangehörigen die bisher für die im diplomatischen Wege nachgesuchte Ausfertigung von Lauf- Trau- und Todescheinen beobachtete Gebühren-Befreiung in der Art zu regeln, daß die einschlägigen geistlichen und weltlichen Behörden der beiden Staaten angewiesen werden sollen, von nun an sämtliche Lauf- Trau- und Todescheine, welche gegenwärtig von einer Behörde im Wege der bezüglichen Gesandtschaft werden nachgesucht werden, frei von Stempel und jeder andern Gebühr auszufertigen, ohne jedoch daß dadurch die Berechtigung erwache, von diesen, der ausländischen Behörde stempelfrei erfolgten Urkunden, im stempelpflichtigen Inlande Gebrauch zu machen.

Wovon daselbe in Folge Erlaßes des hohen Ministeriums des Innern von 26. März l. J. Z. 5687. verständigt wird, hiernach die unterstehenden Seelsorger zur Darnachachtung zu befehlen.

Lemberg den 4. April 1851.

Quod Venerabili Clero pro notitia et directione inseruiat.

Premisliae die 2. Maji 1851.

N. 815. Excelsi Regiminis, rectae educationi juventutis scholasticae sollicite prospicientis, multum interest, ut juniores bonae indolis sacerdotes, et necessariis ingenii Kleru względem dotibus instructi ad publicum docendi munus, praesertim circa c. r. Gymnasia, ad usposobienia się spirent. Ideo idem Excelsum C. R. Regimen in votis habet, ut quamplurimi e Venerabili Clero examina pro tradenda juventuti Gymnasiali doctrina religionis coram na katechetów Ordinariatu praeve, id est non expectatis hujusmodi munerum vacantibus subeant, gymnasialnych, idque eo fine, ut dum actuales vacantiae evenerint, pro munere Catechetae competant, talique modo inter eos melior delectus fieri possit. Porro Excelsum C. R. Regimen tam e re publicae educationis, quam ipsius Venerabilis Cleri esse censet, ut multi Presbyteri non tantum pro officio Catechetico, sed etiam pro munere Professorum in saecularibus scientiis, quae in c. r. Gymnasiis juventuti traduntur, sese qualificent, et a C. R. commissione examinatorea Leopoliensi testimonia scientificae habilitatis ad exercendum munus docendi in c. r. Gymnasiis acquirere studeant.

Provocati a rescripto Excelsi C. R. cultus ac publicae institutionis Ministerii, Nobis per Excelsum C. R. Praesidium Guberniale sub 15. Maji a. c. ad N. 21 notificato, Venerabilem Clerum Nostrum ad praemissa per praesentes, eo promptius ac enixius exhortamur, quo firmius persuasi sumus consilia, quibus Excelsum C. R. Regimen hac in re ducitur, cum his, quae SS. Ecclesia nostra quoad educationem tenerae juventutis intendit, amice conspirare. Quum insuper hac ratione Venerabili Clero latus aperiatur campus, et sibi per litterarum culturam eam, qua status noster olim apud saeculares fruebatur, reputationem aestimationemque denuo acquirendi, et religioni nostrae salubrem in animas fidelium influxum publicae

educationis ope vindicandi, et suis denique temporalibus commodis prospiciendi (si quidem Excelsum c. R. Regimen sacerdotum, qui qua Professores Gymasiales in excolenda juventute utiliter laboraverint, circa promotiones peculiarem respectum habitum iri adpromittit), — haud vana spe animamur, quamplurimos juniores confratres nostros hac opportunitate, suo non minus, quam Ecclesiae et civitatis emolumento consulendi haud segniter usuros esse.

Ab Ordinariatu r. l.

Premislae die 24. Maji 1851.

FRANCISCUS XAVERIUS

E P P U S.